

7. Okrugli stol za školske knjižnice

IVAN KLASNIĆ, OŠ JOSIPA ZORIĆA DUGO SELO

O skupu

- ▶ HKD – Sekcija za školske knjižnice
- ▶ Srednja škola Krapina, 3. listopada 2016.

Školska knjižnica +
darovitost = darovitost²

1. Uvodni dio

Umjetnički program, pozdravni govori

- ▶ Nastup Djevojačkog pjevačkog zbora pod vodstvom prof. Anite Habjanec.

- ▶ Prezentacija filma „Europa pred izazovima“ nastalog u sklopu programa Europskog parlamenta pod vodstvom prof. Vesne Pušelj.

Jasna Petek
zamjenica župana

Ivica Rozijan
ravnatelj

Danica Pelko
OŠ Donja Stubica

Vesna Kranjec Čizmek
knjižničarka

2. Plenarni dio

Moderator: Alka Stropnik, KGZ

PREDAVAČI

- ▶ prof. dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić
Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za psihologiju
- ▶ Jasna Cvetković-Lay, dipl. psihologinja
Centar za poticanje darovitosti djeteta „Bistrić”, Zagreb
- ▶ Metka Kostanjevac, prof. slovenskog i dipl. bibliotekar
Prva gimnazija Maribor, Republika Slovenija
- ▶ Vesna Tomorad, prof. psihologije
OŠ Marija Bistrica, Marija Bistrica

prof. dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić
Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

Mitovi o darovitosti

Suvremene teorije

Poteškoće pri identifikaciji

Prilagodba sustava

Mitovi o darovitosti

- ▶ Daroviti će uspjeti u životu bez obzira pružali im mi potporu ili ne.
- ▶ Vole školu, dobivaju dobre ocjene i jedva čekaju novi školski dan.
- ▶ Darovita djeca dolaze iz obrazovanijih i situiranijih obitelji.
- ▶ Učitelji vole imati darovitu djecu u razredu.
- ▶ Darovita djeca su dobra u svemu što rade.
- ▶ Izdvojimo li darovite u posebne skupine postat će snobovi.
- ▶ Imaju poteškoća u prilagodbi na školu i teško stvaraju prijateljstva.
- ▶ Treba im stalno postavljati nove izazove jer inače će postati lijeni.
- ▶ Jednako zreli na tjelesnom, kognitivnom, emocionalnom i socijalnom polju.
- ▶ Sva djeca su darovita!

Suvremene teorije

Mönks i Mason (2000.) razlikovanje „darovitosti“ prema definicijama.

- ▶ definicije usmjerenе na urođenost odnosno genetičke činitelje
- ▶ definicije usmjerenе na kognitivne modele
- ▶ definicije usmjerenе na postignuće
- ▶ definicije sa sustavnim pristupom*

*Izuzetno postignuće (darovitost) je rezultat sljedećih činitelja:
generalne intelektualne sposobnosti, specifične sposobnosti, neintelektualnih činitelja,
okolinskih činitelja i slučajnosti ili sreće. Tannenbaum, 1983.*

Poteškoće pri identifikaciji

- ▶ Djeca s niskim školskim postignućem.
- ▶ Kulturalno različita djeca, novi učenici i sl.
- ▶ Djeca iz obitelji nižeg ekonomskog ili obrazovnog statusa.
- ▶ Djeca iz obitelji sa skromnijim roditeljskim ambicijama.
- ▶ Djeca s teškoćama u ponašanju ili razvoju.
- ▶ Djeca s niskom motivacijom za rad.
- ▶ Djevojčice u slučaju programa iz matematike i prirodnih znanosti.

Prilagodba sustava

- ▶ Postojeći sustav: akceleracija i obogaćivanje programa (0,22 %).
- ▶ Prvi korak: identifikacija darovitosti (omogućiti u svim školama).
- ▶ Stvaranje poticanje klime u školi, formiranje stručnih timova i povezivanje.
- ▶ Sadržaji poučavanja: primjereni učeničkim interesima, ne poučavati ono što učenik već zna, poticati stjecanje znanja vs. činjenica.
- ▶ Metode poučavanja: uključivanje vještina kreativnog i kritičkog mišljenja.
- ▶ Proizvodnja vs. konzumiranje znanja!

Jasna Cvetković-Lay, dipl. psiholog
Centar za poticanje darovitosti djeteta „Bistrić“

Predstavljanje Centra Promjena kurikuluma Savjeti za rad

Predstavljanje Centra

- ▶ <http://www.nadarenost.net>

Promjena kurikuluma

Kurikulumom treba predvidjeti veći udio sadržaja koji od učenika traže:

- ▶ samostalni odabira sadržaja, aktivnosti i načina učenja,
- ▶ rješavanje složenih ili slabo definiranih problema,
- ▶ samoregulirano istraživačko učenje,
- ▶ rad na projektima, integrirana nastava, sudjelovanje u raspravama,
- ▶ kritičko promišljanje procesa i rezultata učenja.

Savjeti za rad s darovitim

- ▶ Ponuditi logičke i strateške igre, popularno-znanstvene tekstove.
- ▶ Osigurati sadržaje s područja umjetnosti i kreativne zadatke.
- ▶ Izrada specifičnih priručnika za određeno područje interesa.
- ▶ Omogućiti pristup multimedijalnim resursima u knjižnici/učionici.
- ▶ Profiliranje knjižnice prema interesu učenika (srednje škole).

Metka Kostanjevac, prof. slovenskog i bibliotekar
Prva gimnazija Maribor, Republika Slovenija

Darovitost u Sloveniji

Primjena u praksi

Osobno iskustvo

Darovitost u Sloveniji

- ▶ 1996. Zakon o obrazovanju – svrstavanje darovitih učenika u skupinu učenika s posebnim potrebama – mogućnost prilagodbe programa.
- ▶ 1999. Koncept otkrivanja i rada s nadarenima u devetogodišnjoj školi.
- ▶ 2007. Koncept obrazovnog rada s nadarenim u srednjim školama.

Darovitost u Sloveniji - sveobuhvatan pojam (talentiranost i darovitost).

Primjena u praksi

Prva gimnazija u Mariboru – primjer iz prakse

- ▶ Tim za rad s darovitim učenicima provodi identifikaciju, priprema planove, koordinira rad predmetnih profesora i razredne nastave.
- ▶ Odgovornost sviju članova kolektiva za napredak darovitih.
- ▶ Kvalitetna usluga na nastavi i izvannastavnim aktivnostima.
- ▶ Mentorji i učitelji nisu dodatno plaćeni za rad s darovitim učenicima.

Osobno iskustvo

- ▶ Uspjeh učenice albanske nacionalnosti na državnom natjecanju iz slovenskog jezika.
Upisom u školu učenica nije govorila slovenski!

Vesna Tomorad, prof. psihologije
OŠ Marija Bistrica

RSD „Futura”

Aktivnosti skupine

Planovi

RSD „Futura”

- ▶ 2014. Okrugli stol za rad s darovitim učenicima
- ▶ Zaključak: postojeća potpora darovitim učenicima nedostatna!
- ▶ Osnivanje radne skupine uz potporu Županije.
- ▶ Jasna Petek, zamjenica župana KZŽ.

Aktivnosti

- ▶ Snimanje stanja na području županije.
- ▶ 20 % škola provodi identifikaciju darovitih učenika.
- ▶ 90% škola traži temeljnu edukaciju za rad s darovitim.

- ▶ Udruga je pokrenula:
- ▶ stručno usavršavanje učitelja na razni škola i županije,
- ▶ provedbu identifikacije sa strane vanjskih stručnjaka,
- ▶ besplatnu info liniju za darovite (0800 205 208),
- ▶ provodi promocija darovitosti u javnosti.

Planovi

- ▶ Pokretanje Centra za podršku darovitim učenicima u svrhu:
 - ▶ kontinuirane identifikacije,
 - ▶ savjetodavne podrške učiteljima,
 - ▶ psihološke potpore roditeljima i učenicima,
 - ▶ organizacije specifičnih aktivnosti za darovite.

3. Iskustva iz prakse

Moderator: Ines Krušelj-Vidas, OŠ Matije Gupca

Ruža Jozić, Gimnazija Sesvete

- ▶ Projekt „Upoznaj i predstavi Shakespearea“.
- ▶ Uključenost učenika iz redovne nastave, dramskih i likovnih sekcija.
- ▶ Cilj: okupiti talentirane učenike s različitih područja.

- ▶ Tijekom projekta učenici su izradili:
- ▶ portrete književnika i dramski likova u različitim tehnikama,
- ▶ izložbu „Shakespeareov vrt“ – izbor citata o bilju i izlaganje crteža,
- ▶ kolaž dramskih scena u izvođenju polaznika dramske skupine,
- ▶ Susreli se s britanskim princem Charlesom u HNK, ožujak 2016.

Madlen Zubović, Prometna škola Rijeka

- ▶ 1999. pokrenuta dramska skupina.
- ▶ Polaznici su učenici tehničkih smjerova.
- ▶ *Alkemičar, Igra smaragdnih kristalnih pločica, Čitajmo Kamova...*
- ▶ 2001. *Čitajmo Kamova* – 1. mjesto na državnom nivou LiDraNa
- ▶ *Lovac u žitu* – prijedlog za državno natjecanje
- ▶ 2004. monolog učenika Davida Petrovića – 1. mjesto LiDraNo
- ▶ Profesionalni angažman u Gradskom kazalištu lutaka u Rijeci.
- ▶ Nastavak uspjeha s drugim generacijama učenika.

- ▶ Dostupnost tehnologije ne jamči informacijsku pismenost.
- ▶ Slaba zastupljenost medijske pismenosti u zakonodavstvu i praksi.

Samoinicijativno pokretanje projekta digitalne pismenosti:

- ▶ izrada školskog časopisa i web stranice,
- ▶ pokretanje fotografске skupine,
- ▶ sudjelovanje u fotografskim natječajima,
- ▶ izrada upitnika za objavu fotografija,
- ▶ smanjivanje cyberbullinga.

Danica Pelko, OŠ Donja Stubica

- ▶ 2000. pokretanje *Male kajkaviane*.
- ▶ Sudjelovanje u natječajima, samostalno pisanje poezije.
- ▶ Okupljanja povodom obljetnica i kreativne radionice.
- ▶ Izdavanje *Malog rječnika kajkavskog govora stubičkog kraja*.

4. Rasprava i zaključci

Moderator: Evica Tihomirović

- ▶ Potreba edukacije učitelja i knjižničara za rad s darovitim učenicima te osiguranje kontinuiteta programa na svim razinama obrazovanja.

Hvala na pažnji!